

Sjúklinganøgðsemiskanningin 2010

Samandráttur

Endamálið við hesi kanning er at lýsa, hvussu innlagdir sjúklingar á teimum føroysku sjúkrahúsum, uppliva dygdina av veitingunum, ið veittar verða teimum. Kanningin skal lýsa føroyska sjúkrahúsverkið sum eina heild umframt munir í úrslitunum millum tey trý sjúkrahúsin. Harafturat skal kanningin nýtast til at samanbera føroyska sjúkrahúsverkið við tað danska umframt lýsa framgongdina frá seinastu sjúklinganøgðsemiskanning í Føroyum í 2007 og fram til hesa kanningina í 2010.

Kanningin er skipað sum ein spurnablaðskanning við 886 luttakarum, ið allir hava verið innlagdir á og útskrivaðir av einum føroyskum sjúkrahúsi í tíðarskeiðinum frá 4. januar – 28. mars 2010. Spurnablaðið varð sent út miðskeiðis í mai mánað 2010, og 62 % av teimum, ið fingi spurnablaðið, valdu at svara.

Týðningarmiklastu úrslitini

Bíðitíð við móttøku

Áleið triðihvør sjúklingur upplivir bíðitíð við móttøku á deildini, og hetta ber í sær, at hetta økið er eitt av teimum økjum í kanningini, har størstur menningarmøguleiki er. Tað er ein tendensur til, at sjúklingar, sum uppliva bíðitíð við móttøku, í størri mun hava eina negativa meting av, hvussu teirra samlaða viðgerðargongd er fyriskipað, og er teirra heildarfatan av innleggingini á deildini negativ. Tað eru serstakliga teir yngru sjúklingarnir og sjúklingar við styttri innleggingum, ið svara, at tey uppliva bíðitíð við móttøku á deildini.

Kontaktpersónur og samanhangandi sjúklingagongd

84 % av sjúklingunum uppliva, at teir hava ein ella fleiri kontaktpersón(ar) við serstakari ábyrgd fyri teirra sjúklingagongd, og tað eru serstakliga mannfólkini, sum uppliva hetta. Sjúklingar, ið hava kontaktpersón(ar), eru vanligi meira positivir í teirra meting bæði av at verða tiknir við og av fyriskipanini av teirra sjúklingagongd. 12 % av sjúklingunum uppliva, at óneyðugar bíðitíðir taka seg upp, ið leingja um teirra sjúkrahúsvitjan, og tað eru serliga yngru sjúklingarnir, ið uppliva hetta. Meginparturin av sjúklingunum halda, at starvsfólkini hava kunnað um sjúklingagongdina til tær planløgdu samrøðurnar, og somuleiðis halda flestu sjúklingar, at flyting millum ymsar deildir er lögð væl til rættis. Tað eru í høvuðsheitum sjúklingar við eini longri innleggingargongd, ið halda, at starvsfólkini hava kunnað seg um sjúklingagongdina til tær planløgdu samrøðurnar.

At verða tikin við

Tá tað snýr seg um at taka sjúklingin og avvarðandi við í sambandi við avgerðir um røkt og viðgerð, eru sjúklingarnir mest positivir í teirra meting av, hvørt teir sjálvir eru tiknir við í hóskandi mun. 87 % av sjúklingunum halda, at teir sjálvir eru tiknir við í hóskandi mun, meðan 77 % av sjúklingunum halda, at teirra avvarðandi eru tikin við í hóskandi mun. Teir sjúklingar, ið svara noktandi, meina fyrst og fremst, at teir og teirra avvarðandi verða tikin ov lítið við.

Sjúklingaupplivað mistøk

Áleið hvør tígjundi sjúklingur upplivir, at tað henda eitt ella fleiri mistøk í sambandi við teirra innlegging – tey mistøk, ið javnan koma fyri, eru heilivágsmistøk og mistøk, ið koma undir tann blandaða bólkin “onnur

mistök". Samanborið við donsku sjúkrahúsini eru tað vanligu rættuliga fáir sjúklingar, ið uppliva mistøk á føroysku sjúkrahúsunum – men harafturímóti upplivir áleið fimti hvør av hesum sjúklingum, at starvsfólkini duga ikki at handfara mistakið/mistøkini. Sjúklingar, ið uppliva mistøk, hava lyndi til at halda, at tann munnliga kunningin er vánalig, og at teir ikki í nóg stóran mun verða tiknir við í avgerðum viðvíkjandi teirra røkt og viðgerð. Harafturat er ein tendensur til, at hesir sjúklingar, ið uppliva mistøk, í størri mun føla seg ótryggar, tá teir skulu heim av sjúkrahúsinum.

Kunning

Undir evninum kunning liggur spurningurin við størsta partinum av negativum svarum: Bert 32 % av sjúklingunum uppliva at fáa skrivliga kunning í sambandi við teirra innlegging. Afturfyri eru teir sjúklingar, ið fáa skrivliga kunning, nøgdir við dygdina á kunningini, tí 92 % halda, at kunningin er góð ella sera góð. Nakað færri (87 %) siga seg vera nøgd við ta munnligu kunningina. Sjúklingar við langari innleggingartíð eru mest nøgd við ta munnligu kunningina; afturfyri uppliva sjúklingar við langari innleggingartíð í minni mun, at teir hava fingið skrivliga kunning í sambandi við innleggingina.

Útskriving og samstarv við primeru heilsutænastuna

Hóast meginparturin av sjúklingunum kenna seg tryggan við at fara heim av sjúkrahúsinum, so liggja nøkur av økjunum, har størstur menningarmøguleiki sambært kanningini er, innan evni útskriving. Tað eru 42 % av sjúklingunum, sum eru í iva um tann týdning, teirra lívsháttur hevur fyri heilsuna eftir útskrivingina. Harafturat meta 35 % av sjúklingunum, at teirra kommunulækni er illa kunnaður um viðgerðargongdina á sjúkrahúsinum – hetta er serliga galdandi fyri yngri sjúklingarnar. Sjúklingarnir eru meira nøgdir, tá tað snýr seg um samstarvið við heimarøktina/heimasjúkrarøktina rundan um útskrivingina; 84 % meta, at samstarvið millum deildina og henda partin av heilsugeiranum er gott ella sera gott.

Heildarmeting av innleggingini

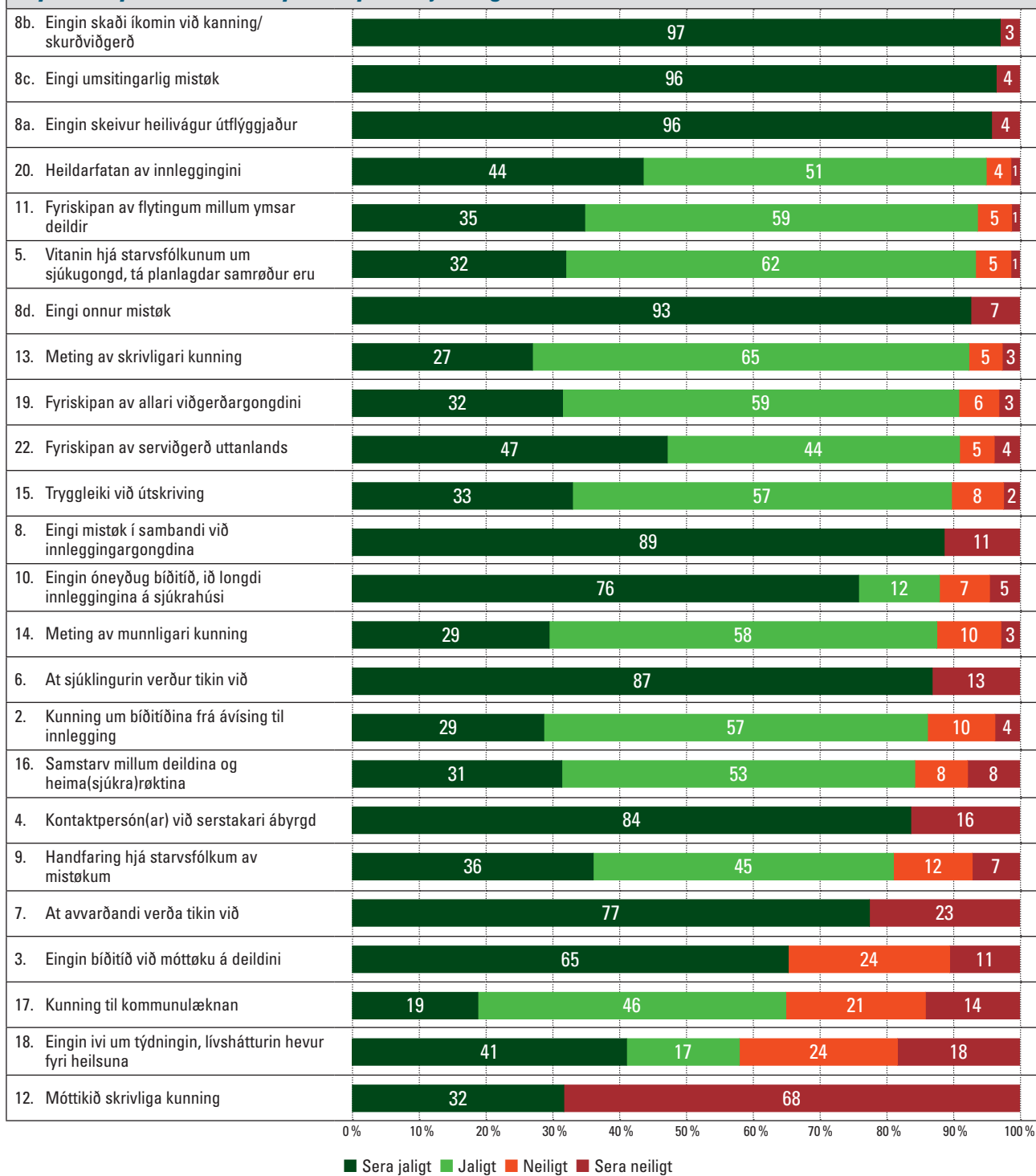
Sjúklingarnir eru sum heild nøgdir, tá teir lýta aftur á alla viðgerðargongdina. Fleiri enn níggju út av tíggu sjúklingum meta, at teirra viðgerðargongd var væl fyriskipað, og 95 % av sjúklingunum hava eina góða ella sera góða heildarfatan av innleggingini. Tað eru í fyrstu syftu sjúklingar við planløgðum innleggingum og eldri sjúklingar, ið halda, at teirra viðgerðargongd er væl fyriskipað. Talið av sjúklingum við eini positivari heildarfatan av innleggingini er størst millum sjúklingar, ið hava verið innlagdir í longri tíð.

Viðgerð uttanlands

Tað eru lutfalsliga fáir av sjúklingunum í kanningini, sum hava fingið serviðgerð uttanlands, men teir, ið hava, meta í fyrstu syftu, at serviðgerðin var væl ella sera væl fyriskipað.

Á næstu síðu sæst mynd 1, ið vísir býtið av svarunum millum føroyskar sjúklingar á allar spurningarnar í kanningini. Grøni parturin av bjálkanum lýsir talið av positivum svarum, meðan tann reyði lýsir talið av negativum svarum.

Mynd 1. Býtið av svarum fyri føroyskar sjúklingar

Munir millum føroysku sjúkrahúsini

Mynd 2 vísir eitt yvirlit yvir talið av positivum svarum fyri hvørt sjúkrahús. Har bjálkin er longst, er størsti munurin á talinum av positivum svarum millum sjúkrahúsini. Sum tað sæst, so er størsti munurin millum sjúkrahúsini innan spurningarnar um bíðitíð við móttøku á deildini, fyriskipan av serviðgerð uttanlands, kunning frá deildini til kommunulæknan og handfaringina hjá starvsfólkunum av sjúklingaupplivdum mistøkum.

Klaksvíkar Sjúkrahús skilir seg út við oftast at hava tað besta úrslitið av teimum trimum sjúkrahúsunum, ímeðan Landssjúkrahúsið hinvegin skilir seg út við oftast at hava tað vánaligasta úrslitið av teimum trimum sjúkrahúsunum. Úrslitini fyri Suðuroyar Sjúkrahús eru ójovn, men tey økir, har Suðuroyar Sjúkrahús (og ikki Landssjúkrahúsið) fær vánaligastu úrslitini, eru fyriskipan av serviðgerð uttanlands, móttøka av og dygdin av skrivligari kunning, ivasemi um tann týðning, lívshátturin hevur á heilsuna, kontaktpersón(ar) við serstakari ábyrgd umframt mistøk í sambandi við medisineri og kanning/skurðviðgerð.

Mynstri sammett við munin millum føroysku sjúkrahúsini gongur aftur, um tað ístaðin verður hugt at, hvussu oftani einstøku sjúkrahúsini liggja yvir ella undir samlaða miðaltalið fyri føroysku sjúkrahúsini. Klaksvíkar og Suðuroyar Sjúkrahús liggja hvør eitt pláss yvir miðaltalið. Landssjúkrahúsið liggur átta ferðir undir miðaltalið, og Suðuroyar Sjúkrahús liggur tvær ferðir undir miðaltalið. Hinar plaseriingarnar skilja seg ikki frá tí føroyska miðaltalinum – fyri Klaksvíkar og Suðuroyar Sjúkrahús er orsøkin í fleiri førum, at tað eru ov fá svar innkomin til at meta um eitt pláss í mun til miðaltalið, ella at tað er ein so stórur partur av positivum svarum, at tað ikki er frábrigdi nokk til at meta um eina plaseriing¹.

Framgongd frá 2007 til 2010

Føroyska Almanna- og heilsumálaráðið framdi fyri fyrstu ferð eina sjúklinganøgðsemiskanning í 2007. Síðani kanniingina í 2007 er hend ein hagfrøðiliga týðandi framgongd í fimm spurningum, ið liggja innan evnini at taka sjúklingin við, sjúklingaupplivd mistøk og samhangandi sjúklingagongd.

Tískil eru tað færri sjúklingar, sum uppliva óneyðuga bíðitíð, ið leingir um innleggingina á føroysku sjúkrahúsunum. Harumframt verða bæði sjúklingar og avvarðandi sambært sjúklingunum tiknir meira við í hóskandi mun. Harafturat eru tað færri sjúklingar, ið uppliva umsitingarlig mistøk á føroysku sjúkrahúsunum, og starvsfólkini duga betri at handfara tey mistøk, sum sjúklingarnir uppliva.

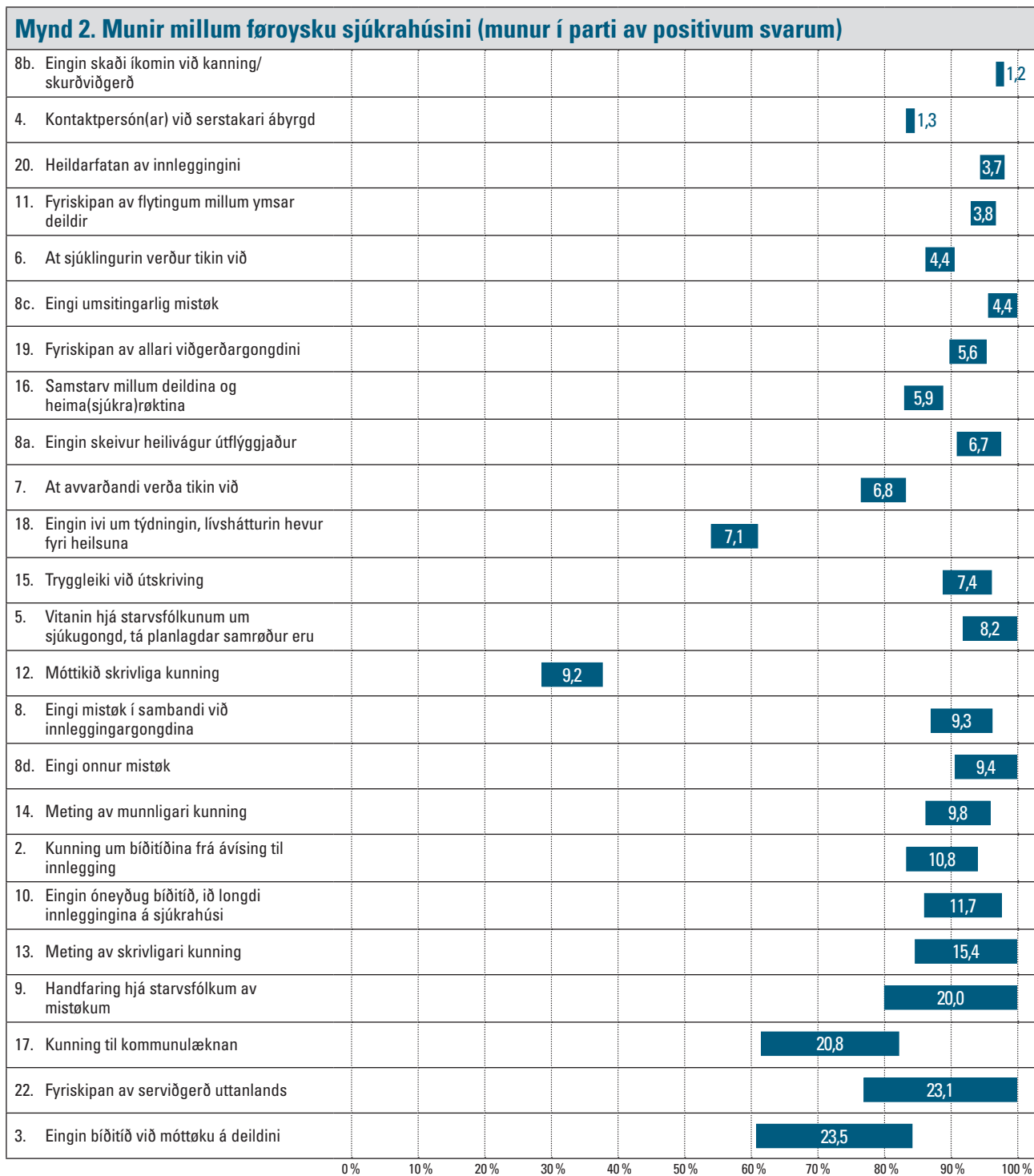
Munir millum føroysk og donsk sjúkrahús

Sum heild er tað ein minni partur at teimum føroysku enn teimum donsku sjúklingunum, sum uppliva, at tað er bíðitíð við móttøku á deildini ella mistøk í sambandi við innleggingina. Harafturat er tað ein størri partur av føroysku sjúklingunum, sum uppliva, at tey hava ein ella fleiri kontaktpersónar, og at tað er samhangur í teirra sjúklingagongd. Hartil hava føroysku sjúklingarnir sum heild eina betri heildarfatan av innleggingini.

---

¹ Sí part 8.1 í frágreiðingini um útrokning av O, U og G. Plaseriingar hjá øllum sjúkrahúsunum í mun til føroyska miðaltalið síggjast í fylgiskjali G.

Afturímóti er tað ein minni partur av føroysku sjúklingunum, ið uppliva, at teirra avvarðandi verða tikin við í hóskaði mun, at teir fáa útflyggjaða skrivliga kunning og at teirra kommunulækni er væl kunnaður um teirra viðgerðargongd. Harafturat kenna føroysku sjúklingarnir seg í minni mun tryggjar, tá teir skulu heim av sjúkrahúsinum, og tað eru fleiri føroyskir sjúklingar, sum eru í iva um tann týdning, teirra lívsháttur hevur fyri heilsuna, samanborið við danskar sjúklingar.

Mynd 2 lýsir frábrigdi millum partin av positivum svarum hjá sjúkrahúsum. Fyri hvønn einkultan spurning lýsir longdin á bjálkanum munin millum tey bæði sjúkrahúsini, ið hava ávikavist hægsta og lægsta tal av positivum svarum.

Tað sæst eitt nú, at tað er ein munur á 23,5 prosentstíg í talinum av sjúklingum, ið ikki uppliva biðitíð við móttøku á deildini. Á sjúkrahúsinum við hægstu plasing (Klaksvík) meta 84,3 % av sjúklingunum, at ongin biðitíð er, meðan hetta er galdandi fyri 60,8 % av sjúklingunum á sjúkrahúsinum við lægstu plasing (Landssjúkrahúsinum).

Hagfrøðiliga týðandi munirnir millum talið av positivum svarum eru ikki kannaðir, men hagfrøðiliga týðandi munirnir á einstøku spurningunum siggjast í tilskilanini af O, U og G í fylgiskjali G í frágreiðingini.